

Hướng dẫn triển khai Khuyến nghị Tài nguyên Giáo dục Mở

Lĩnh vực hành động 4: Nuôi dưỡng sự sáng tạo các mô hình bền vững cho Tài nguyên Giáo dục Mở và giám sát tiến độ

Dịch sang tiếng Việt: Lê Trung Nghĩa

Dịch xong: 17/11/2024

Bản gốc tiếng Anh: <https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000389038>

Guidelines on the implementation of the OER Recommendation

Action Area 4: Nurturing the creation of sustainability models for OER
and monitoring progress

Được xuất bản trong năm 2024 bởi Tổ chức Giáo dục, Khoa học và Văn hóa Liên hiệp quốc (UNESCO), 7, place de Fontenoy, 75352 Paris 07 SP, France

© UNESCO 2024

Ấn phẩm này sẵn có theo Truy cập Mở với giấy phép Ghi công - Chia sẻ Tương tự 3.0 IGO (CC-BY-SA 3.0 IGO) (<http://creativecommons.org/licenses/by-sa/3.0/igo/>). Bằng việc sử dụng nội dung của ấn phẩm này, người dùng chấp nhận ràng buộc với các điều khoản sử dụng của Kho Truy cập Mở của UNESCO (<https://www.unesco.org/en/open-access/cc-sa>).

This publication is available in Open Access under the Attribution-ShareAlike 3.0 IGO (CC-BY-SA 3.0 IGO) license (<http://creativecommons.org/licenses/by-sa/3.0/igo/>). By using the content of this publication, the users accept to be bound by the terms of use of the UNESCO Open Access Repository (<https://www.unesco.org/en/open-access/cc-sa>).

Các tên gọi được sử dụng và cách trình bày tài liệu trong toàn bộ ấn phẩm này không ngụ ý thể hiện bất kỳ quan điểm nào của UNESCO liên quan đến tình trạng pháp lý của bất kỳ quốc gia, lãnh thổ, thành phố hoặc khu vực nào hoặc của các cơ quan chức năng của quốc gia, lãnh thổ, thành phố hoặc khu vực đó, hoặc liên quan đến việc phân định biên giới hoặc ranh giới của quốc gia, lãnh thổ, thành phố hoặc khu vực đó.

Các ý tưởng và quan điểm được thể hiện trong ấn phẩm này là của các tác giả; chúng không nhất thiết là của UNESCO và không cam kết với Tổ chức.

Ảnh bìa: ©Shutterstock_293780756

Các ảnh bên trong:

tr.5: ©shutterstock_485104078

tr.9: ©shutterstock_714292642

Thiết kế đồ họa: UNESCO

CI/2023/PI/100

Hướng dẫn triển khai Khuyến nghị Tài nguyên Giáo dục Mở. Lĩnh vực hành động 4: Nuôi dưỡng sự sáng tạo các mô hình bền vững cho Tài nguyên Giáo dục Mở và giám sát tiến độ

Hướng dẫn triển khai Khuyến nghị Tài nguyên Giáo dục Mở

Lĩnh vực hành động 4: Nuôi dưỡng sự sáng tạo các mô hình bền vững cho Tài nguyên Giáo dục Mở và giám sát tiến độ

Hướng dẫn này đã được UNESCO chuẩn bị như một phần chương trình của nó hỗ trợ cho các chính phủ và cơ sở giáo dục để triển khai Khuyến nghị Tài nguyên Giáo dục Mở (TNGDM) của UNESCO. Hướng dẫn dựa chủ yếu và các tài liệu nền tảng sâu sắc được các chuyên gia về TNGDM từ khắp nơi trên thế giới chuẩn bị theo từng trong số 5 Lĩnh vực Hành động: GS. Melinda dP. Bandalaria (xây dựng năng lực của các bên liên quan để tạo lập, truy cập, sử dụng lại, tùy chỉnh và phân phối lại TNGDM); TS. Javiera Atenas (phát triển chính sách hỗ trợ); TS. Ahmed Tlili (khuyến khích TNGDM chất lượng toàn diện và công bằng); TS. Tel Amiel (nuôi dưỡng sự sáng tạo các mô hình bền vững TNGDM), và Ms. Lisbeth Levey (tạo thuận lợi cho hợp tác quốc tế). Chúng tôi biết ơn sâu sắc về sự hỗ trợ và kiến thức chuyên gia của họ. Sự chuẩn bị văn bản hướng dẫn cuối cùng đã được thực hiện với sự hỗ trợ từ Neil Butcher và Alison Zimmermann của OER Africa. Bảng biểu của các hành động có thể đối với các chính phủ và cơ sở được tùy chỉnh từ Ma trận Hành động Khuyến nghị TNGDM (OER Recommendation Actions Matrix), nó đưa ra các hành động thực tế các chính phủ và cơ sở giáo dục có thể cân nhắc tiến hành theo 5 lĩnh vực hành động của Khuyến nghị. Ma trận đó lần đầu tiên được phát triển vào năm 2019, sử dụng các đầu vào từ các thành viên của Mạng lưới các Tổ chức Mở - NOO (Network of Open Orgs)¹.

---

1 The NOO is coordinated by Open Education Global (OEG) and aims to support the implementation of the UNESCO OER Recommendation. Its membership includes OEG, Community College Consortium for OER-Open Education Global, OER Africa, Open Education Policy Hub-Lab, Creative Commons, Institute for the Study of Knowledge Management in Education, European Network for Catalysing Open Resources in Education (ENCORE+), International Council for Open and Distance Education {ICDE}, ICDE OER Advocacy Committee, Scholarly Publishing and Academic Resources Coalition {SPARC}, SPARC Europe, European Institute for Learning, Innovation and Cooperation and the International Community for Open Research and Education, Centrum Cyfrowe, Wikimedia Foundation, Multimedia Educational Resource for Learning and Online Teaching (MERLOT)-SkillsCommons, together with representatives from higher education institutions {including University of Barcelona, University of Bonn, and Politecnico di Milano-METID, amongst others} and inter-governmental organizations such as the Commonwealth of Learning and UNESCO

1. Giới thiệu

Tuyên ngôn Quốc tế Nhân quyền – UDHR (Universal Declaration of Human Rights) nêu rõ rằng mọi người đều có các quyền bất khả xâm phạm và các quyền tự do cơ bản bao gồm quyền tiếp nhận và truyền đạt thông tin và ý tưởng thông qua bất kỳ phương tiện truyền thông nào, bất kể biên giới (Điều 19) và quyền được giáo dục (Điều 26)². UNESCO có cam kết hiến định về 'trao đổi ý tưởng và kiến thức tự do' và hỗ trợ chia sẻ kiến thức bằng công nghệ. Các kỹ năng và năng lực số ngày càng quan trọng để cho phép công dân tham gia tích cực vào quá trình chuyển đổi số hỗ trợ phát triển bền vững, được hưởng lợi từ các cơ hội học tập suốt đời và khả năng tuyển dụng, và ứng phó với các thách thức toàn cầu. Điều quan trọng là cộng đồng toàn cầu cũng cần dự đoán các khủng hoảng trong tương lai có thể tác động đến việc dạy và học. Điều này là cần thiết để đặt nền tảng cho việc tích hợp có hệ thống và bền vững các hoạt động thực hành tốt để chia sẻ kiến thức và hỗ trợ học tập trong kỷ nguyên hậu COVID-19. Do đó, điều cần thiết là cộng đồng toàn cầu phải hành động để tạo điều kiện tiếp cận thông tin và kiến thức cho tất cả mọi người.

Trong bối cảnh toàn cầu này, TNGDM có thể là phương tiện để hiện thực hóa các Điều 19 và 26 của UDHR và xúc tác cho giáo dục chất lượng trong một thế giới được số hóa. TNGDM được định nghĩa như là TNGDM được định nghĩa là 'tài liệu học tập, giảng dạy và nghiên cứu ở bất kỳ định dạng và phương tiện nào nằm trong phạm vi công cộng hoặc có bản quyền đã được phát hành theo giấy phép mở, cho phép người khác miễn phí để truy cập, sử dụng lại, tái mục đích, tùy chỉnh và phân phối lại'. Giấy phép mở là giấy phép tôn trọng quyền sở hữu trí tuệ của chủ sở hữu bản quyền, đồng thời cấp cho công chúng quyền truy cập, sử dụng lại, tái mục đích, tùy chỉnh và phân phối lại tài liệu giáo dục³.

Phát triển TNGDM mang lại các cơ hội để nâng cao trải nghiệm của người học và nhà giáo dục, cũng như mang lại lợi ích cho cộng đồng giáo dục và xã hội nói chung bằng cách cung cấp quyền truy cập tới các tài nguyên giáo dục và phương pháp giảng dạy có

---

2 Universal Declaration of Human Rights. <https://www.ohchr.org/en/human-rights/universal-declaration/translations/english>

3 Recommendation on Open Educational Resources (OER). UNESCO. <https://www.unesco.org/en/legalaffairs/recommendation-open-educational-resources-oer>

thể được tùy chỉnh theo nhu cầu của từng bối cảnh, có thể là văn hóa hoặc tình huống. Tuy nhiên, việc vận hành việc tạo lập, tùy chỉnh và sử dụng TNGDM đặt ra một loạt thách thức đối với những người ra quyết định về giáo dục và các bên liên quan. UNESCO đã xây dựng Khuyến nghị năm 2019 về TNGDM (gọi tắt là 'Khuyến nghị TNGDM' trong một số phần của tài liệu này) để đáp ứng nhu cầu thúc đẩy việc áp dụng TNGDM. Khuyến nghị đã được thông qua với sự đồng thuận của tất cả 193 quốc gia thành viên tại Phiên họp thứ 40 của Hội nghị Toàn thể UNESCO, sau một quá trình tham vấn kéo dài hai năm. Đây là công cụ chuẩn mực đầu tiên của UNESCO về công nghệ và giáo dục và yêu cầu các quốc gia thành viên giám sát và báo cáo về việc thực hiện bốn năm một lần.

1.1 Mục đích của Khuyến nghị TNGDM

Khuyến nghị TNGDM có mục đích để hỗ trợ các quốc gia thành viên ở mức quốc gia bằng việc hỗ trợ phát triển và chia sẻ các tài liệu học tập và giảng dạy được cấp phép mở, mang lại lợi ích cho các sinh viên, giảng viên và nhà nghiên cứu khắp trên thế giới. Khuyến nghị hỗ trợ việc tạo lập, sử dụng và tùy chỉnh TNGDM toàn diện và chất lượng, và tạo thuận lợi cho sự hợp tác quốc tế trong lĩnh vực này thông qua 5 Lĩnh vực hành động, ấy là:

(i) xây dựng năng lực của các bên liên quan để tạo lập, truy cập, sử dụng lại, tùy chỉnh và phân phối lại TNGDM; (ii) phát triển chính sách hỗ trợ; (iii) khuyến khích TNGDM chất lượng toàn diện và công bằng; (iv) nuôi dưỡng việc sáng tạo các mô hình bền vững cho TNGDM và (v) tạo điều kiện cho hợp tác quốc tế. Ngoài ra, khuyến nghị này còn góp phần xây dựng các xã hội tri thức mở và toàn diện, và đạt được Chương trình nghị sự 2030 về Phát triển bền vững, cụ thể là Mục tiêu phát triển bền vững 4 (SDG 4) (Giáo dục chất lượng), SDG 5 (Bình đẳng giới), SDG 9 (Công nghiệp, đổi mới và cơ sở hạ tầng), SDG 10 (Giảm bất bình đẳng trong và giữa các quốc gia), SDG 16 (Hòa bình, công lý và các thể chế mạnh mẽ) và SDG 17 (Quan hệ đối tác vì các mục tiêu). Việc đưa Khuyến nghị vào thực tiễn vẫn là một thách thức đối với các chính phủ và tổ chức vì nó đòi hỏi nhiều chính sách, xây dựng năng lực và chiến lược để phát huy hết tiềm năng của nó trong việc thúc đẩy đạt được các SDG này.

1.2 Mục tiêu của Hướng dẫn

Về bản chất, các chính phủ và các cơ sở quan tâm đến các lĩnh vực kỹ năng chính để triển khai TNGDM: (1) kỹ năng quản lý dự án để thu thập nội dung TNGDM (tức là tìm kiếm, tùy chỉnh và tạo lập tài liệu, với các chính sách và chiến lược mua sắm rõ ràng và nghiêm ngặt); (2) áp dụng các tiêu chí quản lý chất lượng để tự tin rằng chất lượng của TNGDM cao, có liên quan và phù hợp với bối cảnh; và (3) đảm bảo rằng người dùng (như giáo viên/nhà giáo dục, người học và các sáng kiến phát triển cộng đồng) có khả năng tìm kiếm và sử dụng các tài nguyên có sẵn trên trực tuyến. Những vấn đề chính này có thể được giải quyết khi các nhà hoạch định chính sách và ra quyết định thấu hiểu Khuyến nghị và đưa vào các hành động xử lý cụ thể. Mục tiêu chung của Hướng dẫn này là để hỗ trợ các chính phủ và cơ sở triển khai Khuyến nghị, bằng cách đưa ra các hành động cụ thể được khuyến nghị mà sẽ cho phép các chính phủ và cơ sở vượt qua được ba thách thức chính này.

Các bên liên quan tới mục tiêu của Hướng dẫn này là các bộ chịu trách nhiệm về giáo dục (K-12 và đại học), công nghệ thông tin và truyền thông (CNTT-TT), phát triển nguồn nhân lực và thanh thiếu niên. Các cơ sở bao gồm các tổ chức cung cấp giáo dục chính quy và phi chính quy, ở cả thành thị và nông thôn. Các bên liên quan cụ thể chịu ảnh hưởng bởi các chiến lược triển khai bao gồm các giáo viên, nhà giáo dục, người học, cơ quan chính phủ, phụ huynh, nhà cung cấp giáo dục và nhà cung cấp cơ sở hạ tầng (CNTT-TT), nhà nghiên cứu, viện nghiên cứu, tổ chức xã hội dân sự (bao gồm các cơ sở, nhân viên hỗ trợ giáo dục, giảng viên đào tạo giáo viên, nhà hoạch định chính sách giáo dục, cơ sở văn hóa (như thư viện, lưu trữ và bảo tàng) và người dùng của họ, hiệp hội nghề nghiệp và sinh viên CNTT-TT), nhà xuất bản, khu vực công và tư nhân, tổ chức liên chính phủ, chủ sở hữu bản quyền và tác giả, nhóm truyền thông và phát thanh truyền hình và các tổ chức cấp vốn. Phạm vi rất rộng; do đó, điều quan trọng là phải xác định những cách thức thực tế mà họ có thể thúc đẩy và sử dụng TNGDM.

Hướng dẫn này bao trùm Lĩnh vực Hành động 4 của Khuyến nghị: nuôi dưỡng sự sáng tạo các mô hình bền vững cho TNGDM. Chúng bao gồm: một mô tả/tổng quan các khuyến nghị; giới thiệu các đặc tính được đề cập trong triển khai Lĩnh vực Hành động 4; ma trận các hành động được khuyến nghị cho các chính phủ và cơ sở để triển khai

từng điểm của Lĩnh vực Hành động 4; thảo luận về các đặc tính có liên quan đến Lĩnh vực Hành động 4; và các ví dụ thực hành tốt (từ các khu vực và bối cảnh khác nhau) trong triển khai Lĩnh vực Hành động 4.

Hướng dẫn này đưa ra lời khuyên về cách để vận hành Lĩnh vực Hành động 4 của Khuyến nghị. Chúng không là mệnh lệnh, mà mục đích là để gợi ý cho các hoạt động, cũng như nền tảng về các đặc điểm cụ thể đối với Lĩnh vực Hành động này. Người dùng được khuyến khích ngữ cảnh hóa các yếu tố của Hướng dẫn cho phù hợp với các bối cảnh cụ thể của quốc gia và cơ sở của họ.

2. Mô tả Lĩnh vực hành động 4

Lĩnh vực hành động 4 của Khuyến nghị TNGDM tập trung vào việc nuôi dưỡng các mô hình bền vững cho việc tạo lập, triển khai, và duy trì TNGDM, và đặc biệt:

- **Rà soát lại các điều khoản, các chính sách và quy định mua sắm** để đơn giản hóa quy trình mua sắm hàng hóa và dịch vụ để tạo thuận lợi cho các quy trình TNGDM, và, ở những nơi thích hợp, phát triển năng lực của các bên liên quan đến TNGDM để tham gia vào các quy trình đó.
- Đảm bảo rằng chi phí cho tài liệu học tập không chuyển sang người học và giáo viên, bằng cách **xúc tác cho các mô hình cấp vốn phi truyền thống** (ví dụ: huy động nguồn lực dựa trên sự có đi có lại, thông qua quan hệ đối tác và mạng lưới); tạo doanh thu thông qua các khoản quyên góp, tư cách thành viên và cấp vốn nguồn đám đông (crowdfunding).
- **Thúc đẩy và nâng cao nhận thức về các mô hình cộng tác TNGDM** trong đó trọng tâm nhằm vào sự tham gia, đồng sáng tạo, tập thể tạo giá trị, quan hệ đối tác cộng đồng, thúc đẩy đổi mới, và tập hợp mọi người vì một mục đích chung.
- **Ban hành các khung pháp lý hỗ trợ phát triển các sản phẩm TNGDM và các dịch vụ liên quan** phù hợp với các tiêu chuẩn quốc gia và quốc tế cũng như lợi ích và giá trị của các bên liên quan đến TNGDM.
- **Phát triển và tùy chỉnh các tiêu chuẩn dựa vào bằng chứng, các chuẩn mực hiện có và các tiêu chí liên quan đến TNGDM** mà nhấn mạnh việc rà soát lại các tài nguyên giáo dục (cả được cấp phép mở và không được cấp phép mở) để đảm bảo chất lượng.

Khuyến nghị TNGDM hỗ trợ ý tưởng rằng TNGDM có thể là thành phần chính cung cấp giáo dục cho tất cả mọi người. Để làm thế, nó khuyến nghị rằng các sáng kiến của chính phủ và cơ sở về TNGDM phải nuôi dưỡng các mô hình bền vững. Khi cân nhắc khả năng TNGDM có thể giúp thúc đẩy cải thiện đáng kể và/hoặc làm thay đổi giáo dục, các mô hình đó phải cung cấp cho suy nghĩ về lâu dài, điều sẽ cho phép sự thay đổi diễn ra, và chúng phải được triển khai có hệ thống, có tính tới nhiều yếu tố của hệ thống giáo dục cùng một lúc.

Phần này tập trung vào những gì triển khai bền vững đòi hỏi và trông như thế nào. Một động lực chính là tính bền vững trong các mô hình cấp vốn và mua sắm hỗ trợ phát triển và duy trì liên tục TNGDM, cũng như giám sát và định chuẩn để đảm bảo chất lượng (như được nêu trong Lĩnh vực hành động 3: Khuyến khích quyền truy cập hiệu quả, toàn diện và công bằng tới TNGDM chất lượng là nhất quán. Điều này cũng đòi hỏi phải xây dựng và đánh giá các khung pháp lý và các tiêu chuẩn.

3. Triển khai Lĩnh vực hành động 4

Phổ biến đối với các sáng kiến TNGDM là tập trung vào các khía cạnh kỹ thuật của việc triển khai. Nhiều sáng kiến TNGDM của quốc gia và cơ sở bắt đầu thông qua việc tạo lập hoặc tùy chỉnh các kho nội dung hiện có. Trong nhiều trường hợp, các sáng kiến đó dựa trên việc dễ triển khai chúng - cung cấp vốn để tạo lập và tổ chức các tài nguyên có thể dễ được đánh giá và làm cho sẵn sàng ngay tức thì trên web. Trong khi kho TNGDM là một sáng kiến trực quan và hữu hình có thể là một phần quan trọng của một chiến lược TNGDM, thì tính bền vững làm này sinh các vấn đề khiến các chính phủ và cơ sở phải giải quyết. Chúng bao gồm: việc duy trì kho liên tục (hỗ trợ kỹ thuật, nâng cấp hạ tầng, mở rộng để cung cấp các tài nguyên mới; bổ nhiệm các nhân sự có kỹ năng phù hợp để cập nhật, giám tuyển và đánh giá tài nguyên; xây dựng và duy trì cộng đồng những người sáng tạo và người dùng (xây dựng cộng đồng, kết nối mạng và phản hồi); đánh giá và duy trì việc cấp phép; huy động nguồn lực theo các cách thức hiệu quả nhất về chi phí thông qua các mạng lưới và cộng tác; rà soát lại và xác định các mô hình mua sắm cho phép tất cả những điều này diễn ra một cách bền vững.

Đảm bảo chất lượng và tính bền vững đều dựa vào việc giám sát hiệu quả triển khai TNGDM, và vấn đề này được giải quyết như một yếu tố của Khuyến nghị TNGDM, theo 5 Lĩnh vực hành động của Khuyến nghị.

Bảng 1 bên dưới trình bày các hành động được gợi ý các chính phủ và cơ sở có thể cân nhắc để đảm bảo tính bền vững của các sáng kiến TNGDM.

Bảng 1: Gợi ý các hoạt động của Lĩnh vực hành động 4 cho chính phủ và cơ sở

Chính phủ	Cơ sở
<p>Hành động: (a) rà soát lại các điều khoản, các chính sách và quy định mua sắm hiện hành để mở rộng và đơn giản hóa quy trình mua sắm hàng hóa và dịch vụ chất lượng nhằm tạo thuận lợi cho việc tạo lập, sở hữu, dịch thuật, tùy chỉnh, giám tuyển, chia sẻ, lưu trữ và bảo tồn TNGDM, ở những nơi phù hợp, cũng như để phát triển năng lực của tất cả các bên liên quan đến TNGDM để tham gia vào các hoạt động đó.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Phát triển các danh mục và định nghĩa rõ ràng, được tiêu chuẩn hóa, cũng như các điều khoản tham chiếu chung và các tiêu chí lựa chọn đơn giản, để mua sắm hàng hóa và dịch vụ nhằm tạo thuận lợi cho việc tạo lập, sở hữu, dịch thuật, tùy chỉnh, giám tuyển, chia sẻ, lưu trữ và bảo tồn TNGDM - Xem xét các cách tiếp cận cung ứng mới để cấp vốn theo các cách thức ở đó TNGDM được các nhà giáo dục/nhân viên hàn lâm và những người khác phát triển trong nội bộ thay vì mua sắm bên ngoài như một tài nguyên tĩnh có sẵn, bao gồm việc quản lý liên tục TNGDM được tạo ra, gồm cả việc giám tuyển, lắp đi lắp lại, cập nhật, lưu trữ, phân phối, v.v. - Sử dụng 2 sáng kiến ở trên để rà soát lại các chính sách và quy định mua sắm hiện hành để đánh giá các yêu cầu thay đổi nhằm tạo thuận lợi cho mua sắm hiệu quả hơn các hàng hóa và dịch vụ liên quan - Tham gia với các đối tác của chính phủ có liên quan để xác định tính khả thi của việc tiến hành những thay đổi các chính sách và quy định mua sắm nếu điều này là cần thiết - Phát triển và triển khai các chương trình xây dựng năng lực để đào tạo cho các công chức mua sắm về quản lý mua sắm các hàng hóa và dịch vụ cần thiết và lắp đi lắp lại việc xây dựng năng lực nếu cần do sự luân chuyển nhân sự 	<ul style="list-style-type: none"> - Phát triển các danh mục và định nghĩa rõ ràng, được tiêu chuẩn hóa, cũng như các điều khoản tham chiếu chung và các tiêu chí lựa chọn đơn giản, để mua sắm hàng hóa và dịch vụ nhằm tạo thuận lợi cho việc tạo lập, sở hữu, dịch thuật, tùy chỉnh, giám tuyển, chia sẻ, lưu trữ và bảo tồn TNGDM - Xem xét các phương pháp cung cấp mới để cấp vốn cho các cách thức ở đó TNGDM được các nhà giáo dục/nhân viên hàn lâm và những người khác phát triển trong nội bộ hơn là được mua sắm bên ngoài như một tài nguyên tĩnh có sẵn, bao gồm việc quản lý liên tục TNGDM được tạo ra, gồm cả việc giám tuyển, lắp đi lắp lại, cập nhật, lưu trữ, phân phối, v.v. - Sử dụng 2 sáng kiến ở trên để rà soát lại các chính sách mua sắm hiện hành của cơ sở để đánh giá các yêu cầu thay đổi nhằm tạo thuận lợi cho việc mua sắm hiệu quả hơn các hàng hóa và dịch vụ liên quan - Tham gia với các đối tác của chính phủ có liên quan để xác định tính khả thi của việc thay đổi các chính sách mua sắm của cơ sở nếu có lo ngại về tính hợp pháp của chúng liên quan đến các chính sách mua sắm quốc gia rộng lớn hơn (đặc biệt là đối với các cơ sở được nhà nước cấp vốn) - Phát triển và triển khai các chương trình xây dựng năng lực để đào tạo các nhân viên mua sắm về quản lý mua sắm các hàng hóa và dịch vụ cần thiết và lắp đi lắp lại việc xây dựng năng lực nếu cần vì sự luân chuyển nhân sự
<p>Hành động: (b) xúc tác cho các mô hình bền vững, không chỉ thông qua các nguồn vốn cấp truyền thống, mà còn thông qua việc huy động nguồn lực phi truyền thống dựa vào sự có đi có lại, thông qua các quan hệ đối tác, kết nối mạng, và sinh doanh thu chẵng hạn như quyên góp, cơ chế thành</p>	

Hướng dẫn triển khai Khuyến nghị Tài nguyên Giáo dục Mở. Lĩnh vực hành động 4: Nuôi dưỡng sự sáng tạo các mô hình bền vững cho Tài nguyên Giáo dục Mở và giám sát tiến độ

Chính phủ	Cơ sở
<p>viên, trả những gì bạn muốn và cấp vốn nguồn đám đông để có thể cung cấp doanh thu và tính bền vững cho việc cung ứng TNGDM trong khi đảm bảo rằng các chi phí để truy cập các tài liệu thiết yếu cho việc giảng dạy và học tập không bị chuyển sang cá nhân các nhà giáo dục hoặc người học.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Nghiên cứu và đánh giá các mô hình bền vững theo ngữ cảnh có liên quan đến TNGDM, có tính tới các yêu cầu về tính bền vững riêng biệt ở mức chính phủ /quốc gia và tách biệt cho các cơ sở giáo dục công và tư, cũng như các tổ chức tạo lập tài liệu giáo dục. - Biên soạn và chia sẻ nghiên cứu quốc gia và quốc tế có sẵn về các mô hình bền vững rộng rãi giữa các bên liên quan đến giáo dục để nâng cao nhận thức xung quanh các cơ chế tài chính có thể và khác để thiết lập tính bền vững dài hạn cho việc duy trì các thực hành TNGDM - Tích hợp việc chi tiêu có cấu trúc cho các thực hành TNGDM như được nêu trong tài liệu này vào các ngân sách thường niên của chính phủ ở những nơi khả thi để đảm bảo tính bền vững với sự chắc chắn rằng điều này nằm ngoài mua sắm và biên soạn TNGDM để bao gồm việc liên tục duy trì, tùy chỉnh, cải thiện, giám tuyển các tài nguyên giáo dục - Cải thiện tính bền vững bằng việc thiết lập các điều khoản mới cho các nhà xuất bản về việc làm, vai trò công việc, và các ưu đãi mà nhấn mạnh và thưởng cho các hoạt động TNGDM và coi trọng việc đồng sáng tạo - Triển khai các mô hình xuất bản mở để đảm bảo sự hỗ trợ của nhà xuất bản cho việc tạo lập tài liệu, quyền truy cập miễn phí và mở tới các phiên bản kỹ thuật số trong khi cung cấp các mô hình in ấn và phân phối 	<ul style="list-style-type: none"> - Nghiên cứu và đánh giá các mô hình bền vững cho TNGDM phù hợp với cơ sở - Biên soạn và chia sẻ nghiên cứu có sẵn về các mô hình bền vững rộng khắp giữa các bên liên quan của cơ sở để nâng cao nhận thức về các cơ chế tài chính có thể và khác để thiết lập tính bền vững dài hạn của các thực hành TNGDM ở cơ sở - Tích hợp việc chi tiêu có cấu trúc vào các thực hành TNGDM như được nêu trong tài liệu này vào trong các ngân sách thường niên của cơ sở, nếu khả thi, nhằm đảm bảo rằng chúng nằm ngoài việc mua sắm và tạo lập TNGDM để bao gồm việc liên tục tùy chỉnh, cải thiện, và giám tuyển - Cải thiện tính bền vững bằng việc thiết lập các điều khoản việc làm mới, các vai trò công việc, và các ưu đãi mà nhấn mạnh và thưởng cho các hoạt động TNGDM và coi trọng việc đồng sáng tạo - Triển khai các mô hình xuất bản mở để đảm bảo sự hỗ trợ của nhà xuất bản cho việc tạo lập các tài liệu, quyền truy cập miễn phí và mở tới các phiên bản kỹ thuật số trong khi cung cấp các mô hình in ấn và phân phối
<p>Hành động: (c) thúc đẩy và nâng cao nhận thức về các mô hình giá trị gia tăng khác bằng việc sử dụng TNGDM khắp các cơ sở và quốc gia trong đó trọng tâm là về sự tham gia, đồng sáng tạo, tập thể sinh giá trị, đối tác cộng đồng, thúc đẩy đổi mới, và tập hợp mọi người vì mục đích chung.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Cải thiện tính bền vững bằng việc thiết lập các hình thức cộng tác quốc tế mới, các điều khoản mới cho việc làm và các vai trò công việc được - Cải thiện tính bền vững bằng việc thiết lập các hình thức mới cộng tác liên cơ sở, các điều khoản mới về việc làm và các vai trò công việc được xác 	

Chính phủ	Cơ sở
xác định mà nhấn mạnh và thưởng cho việc coi trọng đồng sáng tạo	<p>định mà nhấn mạnh và thưởng cho việc coi trọng đồng sáng tạo</p> <ul style="list-style-type: none"> - Xây dựng các cách tiếp cận về tính bền vững một cách tập thể trong cộng tác với các cơ sở khác trong khu vực, quốc gia hoặc quốc tế nơi mỗi thực thể tham gia đảm nhiệm một chức năng và giá trị cụ thể được đồng sáng tạo
Hành động: (d) ban hành các khung pháp lý hỗ trợ cho sự phát triển các sản phẩm và dịch vụ liên quan đến TNGDM phù hợp với các tiêu chuẩn quốc gia và quốc tế cũng như lợi ích và các giá trị của các bên liên quan đến TNGDM.	
- Các hành động tương tự cho việc phát triển chính sách hỗ trợ (Lĩnh vực hành động 3)	- Các hành động tương tự cho việc phát triển chính sách hỗ trợ (Lĩnh vực hành động 3)
Hành động: (e) thúc đẩy việc dịch thuật ngôn ngữ trung thực các giấy phép mở như được định nghĩa trong Khuyến nghị này để đảm bảo việc thực hiện đúng đắn.	
- Cộng tác với các tổ chức quản lý tiêu chuẩn, các giấy phép mở quốc tế (đặc biệt là Creative Commons) được đề xuất để sử dụng trong nước để ủy quyền cho các bản dịch được hoàn thành một cách chuyên nghiệp và đảm bảo rằng các bản dịch này được lưu trữ trên các trang web có liên quan của các tổ chức đó	- Không áp dụng
Hành động: (f) cung cấp các cơ chế để triển khai và ứng dụng TNGDM, cũng như khuyến khích phản hồi từ các bên liên quan và liên tục cải thiện TNGDM.	
- Liên kết tới tất cả các sáng kiến được đề xuất đã trình bày rồi cho Lĩnh vực hành động 1 (xây dựng năng lực của các bên liên quan), Lĩnh vực hành động 2 (phát triển chính sách hỗ trợ, Lĩnh vực hành động 3 (quyền truy cập hiệu quả, toàn diện và công bằng tới TNGDM chất lượng)	<ul style="list-style-type: none"> - Xác định tập hợp các quy trình vận hành TNGDM từ đầu đến cuối (tạo lập TNGDM, chia sẻ TNGDM, sử dụng TNGDM, giữ lại, phối lại, tùy chỉnh, chia sẻ, lặp lại TNGDM, v.v.) và phân bổ ngân sách, con người, và hạ tầng tại cơ sở sẽ tham gia với và có trách nhiệm cho từng bước, cũng như ai đó có trách nhiệm tổng thể về quản lý và duy trì bền vững toàn bộ quy trình - Đảm bảo rằng phần mềm được lựa chọn để sử dụng TNGDM làm cho khả năng tiếp cận tài liệu đơn giản và được tự động hóa, nếu có thể
Hành động: (g) tối ưu hóa ngân sách hiện hành cho giáo dục và nghiên cứu và cấp vốn hiệu quả để xác định nguồn, phát triển và liên tục cải tiến các mô hình TNGDM thông qua cộng tác bên trong cơ sở, quốc gia, khu vực và quốc tế.	

Hướng dẫn triển khai Khuyến nghị Tài nguyên Giáo dục Mở. Lĩnh vực hành động 4: Nuôi dưỡng sự sáng tạo các mô hình bền vững cho Tài nguyên Giáo dục Mở và giám sát tiến độ

Chính phủ	Cơ sở
<p>(Như đối với việc phát triển chính sách - Lĩnh vực hành động 2)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Thông qua các quy trình tham vấn phù hợp, xác định các thước đo rõ ràng của quốc gia để theo dõi việc sử dụng và tính hiệu quả của TNGDM, nhấn mạnh đặc biệt vào việc đo lường mức độ ở đó sự tiếp thu và sử dụng TNGDM và việc cấp phép mở mang lại những cải thiện giáo dục tích cực, có tính biến đổi cho người học - Thiết lập các mục tiêu cho các nhà cung cấp giáo dục để biến đổi chương trình giảng dạy và các thực hành giảng dạy hiện hành thành TNGDM và sư phạm mở - Đảm bảo rằng các thước đo để theo dõi việc sử dụng và tính hiệu quả của TNGDM bao gồm sự phân tách rõ ràng để theo dõi mức độ tác động về khía cạnh tính đa dạng và hòa nhập khắp toàn bộ hệ thống giáo dục - Ủy quyền cho các dự án nghiên cứu và đánh giá để điều tra mức độ ở đó các thực hành TNGDM có tác động biến đổi tích cực lên trải nghiệm giáo dục và kết quả học tập cho người học, tập trung rõ ràng vào tính đa dạng và hòa nhập - Đưa ra lời kêu gọi và/hoặc ủy quyền cho các sáng kiến TNGDM giải quyết các thách thức toàn cầu hoặc địa phương như được nêu trong các SDG của Liên hiệp quốc và xem xét việc triển khai Giải thưởng TNGDM đặc biệt trong chủng loại này - Đánh giá các rào cản hiện hành đối với các mục tiêu giáo dục quốc gia và nghiên cứu cách áp dụng rộng rãi TNGDM và các thực hành giáo dục mở có thể loại bỏ (một số) rào cản đó - Thiết lập và, nếu khả thi, cấp vốn cho các chương trình nghiên cứu cụ thể về các khía cạnh khác nhau của thực hành TNGDM - Cộng tác với các trường đại học để khuyến khích sinh viên tốt nghiệp và sau tiến sĩ nghiên cứu các hoạt động tập trung vào các thực hành TNGDM - Xác định các câu hỏi nghiên cứu chính của chính phủ liên quan đến TNGDM và hỗ trợ việc ra quyết định dựa vào bằng chứng để trả lời cho các câu 	<p>(Như đối với sự pháp triển chính sách - Lĩnh vực hành động 2)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Thông qua các quy trình tham vấn phù hợp, xác định các thước đo rõ ràng của cơ sở để theo dõi việc sử dụng và tính hiệu quả của TNGDM, nhấn mạnh đặc biệt vào việc đo lường mức độ hấp thụ và sử dụng TNGDM và việc cấp phép mở mang lại sự cải thiện giáo dục tích cực, có tính biến đổi cho người học - Thiết lập các mục tiêu cho các nhà giáo dục và các phòng khoa sư phạm để biến đổi chương trình giảng dạy và các thực hành giảng dạy hiện hành thành TNGDM và sư phạm mở - Đối với các trường sư phạm ở các cơ sở giáo dục, khuyến khích các sinh viên tốt nghiệp thử nghiệm việc tích hợp TNGDM vào trong việc giảng dạy và các thực hành thiết kế hướng dẫn của họ - Đảm bảo rằng các thước đo để theo dõi việc sử dụng và tính hiệu quả của TNGDM bao gồm sự phân tách rõ ràng để theo dõi mức độ tác động về khía cạnh tính đa dạng và hòa nhập khắp cơ sở - Tổ chức các dự án nghiên cứu và đánh giá của cơ sở để điều tra mức độ ở đó các thực hành TNGDM có tác động biến đổi tích cực lên trải nghiệm giáo dục và kết quả học tập của người học, có trọng tâm rõ ràng nhằm vào tính đa dạng và hòa nhập, cũng như để khám phá các tác động tiêu cực không mong đợi có thể - Xác định và chia sẻ các tài liệu/tài nguyên liên quan của cơ sở, quốc gia và/hoặc quốc tế và kèm theo các báo cáo nghiên cứu trình bày các tiêu chuẩn, chuẩn mực, và tiêu chí phù hợp cho việc phát triển tài nguyên giáo dục và bao gồm các vấn đề liên quan đến việc phát triển, tùy chỉnh, và chia sẻ các tài nguyên được cấp phép mở - Tổ chức các thảo luận với các nhân viên sư phạm và đảm bảo chất lượng để rà soát lại các tiêu chuẩn, chuẩn mực, và các tiêu chí hiện hành về đảm bảo chất lượng các tài nguyên giáo dục để rà soát lại tính phù hợp của chúng cho việc phát triển, tùy chỉnh, và chia sẻ các tài nguyên được

Hướng dẫn triển khai Khuyến nghị Tài nguyên Giáo dục Mở. Lĩnh vực hành động 4: Nuôi dưỡng sự sáng tạo các mô hình bền vững cho Tài nguyên Giáo dục Mở và giám sát tiến độ

Chính phủ	Cơ sở
<p>hỏi đó hoặc bằng việc sử dụng nghiên cứu hiện hành hoặc ủy quyền cho nghiên cứu mới</p> <ul style="list-style-type: none"> - Xác định và chia sẻ các tài liệu/tài nguyên quốc gia và/hoặc quốc tế có liên quan và kèm theo các báo cáo nghiên cứu trình bày các tiêu chuẩn, chuẩn mực, và tiêu chí phù hợp để phát triển tài nguyên giáo dục và bao gồm sự bao trùm các vấn đề có liên quan đến việc phát triển, tùy chỉnh, và chia sẻ các tài nguyên được cấp phép mở - Tổ chức các thảo luận với các cơ quan đảm bảo chất lượng giáo dục ở mức quốc gia và cơ sở để rà soát lại các tiêu chuẩn, chuẩn mực, và các tiêu chí hiện hành về đảm bảo chất lượng các tài nguyên giáo dục để rà soát lại tính phù hợp của chúng đối với việc phát triển, tùy chỉnh, và chia sẻ các tài nguyên được cấp phép mở - Hỗ trợ các đơn vị đảm bảo chất lượng của cơ sở để tùy chỉnh các cơ chế đảm bảo chất lượng hiện có cho các tài nguyên giáo dục, dựa trên các kết quả thảo luận, bao gồm sự bao phủ phù hợp cho TNGDM (hoặc phát triển các cơ chế đảm bảo chất lượng mới nếu chúng còn chưa tồn tại) <p>(Xem thêm Lĩnh vực hành động 3 - các hành động về Chất lượng)</p>	<p>cấp phép mở tại cơ sở</p> <ul style="list-style-type: none"> - Hỗ trợ các cơ quan đảm bảo chất lượng quốc gia để tùy chỉnh các cơ chế đảm bảo chất lượng hiện hành cho các tài nguyên giáo dục, dựa trên các kết quả thảo luận, để bao gồm sự bao trùm phù hợp cho TNGDM (hoặc phát triển các cơ chế đảm bảo chất lượng mới nếu chúng còn chưa tồn tại) <p>(Xem thêm Lĩnh vực hành động 3 - các hành động về Chất lượng)</p>

3.1 Cộng tác cấp vốn và gia tăng giá trị

Tính bền vững của việc cấp vốn và tài chính

Việc cấp vốn và phân bổ nguồn lực là những thách thức quan trọng đối với tính bền vững trong việc mua sắm và duy trì TNGDM. Nhìn chung, các mô hình dựa vào nguồn vốn cấp của chính phủ hoặc phi lợi nhuận để thiết lập ban đầu các kho lưu trữ và nguồn tài nguyên TNGDM, nhưng khi không còn nguồn vốn cấp nữa, sáng kiến đó trở nên không bền vững. Chính phủ và các quỹ công đóng vai trò đặc biệt quan trọng trong việc thúc đẩy TNGDM, nhưng các hoạt động này không nên chỉ là nỗ lực của chính phủ - mà phải có sự tham gia của xã hội dân sự, doanh nghiệp và các bên khác. Chính phủ có thể hành động để thúc đẩy thay đổi, tạo ra các động lực (tài chính và phi tài chính), xây dựng các chính sách về tính bền vững và thường thúc đẩy các mô hình lựa chọn thay thế không dựa trên việc cung cấp theo truyền thống các nguồn tài nguyên giáo dục: các mô hình dẫn đến việc sử dụng công quỹ để cung cấp các nguồn tài nguyên 'đóng'. Trên thực tế, một số quốc gia đầu tư vào việc thiết lập và duy trì các kho lưu trữ nội dung lớn cho giáo dục phổ thông và đại học thông qua các quỹ của chính phủ (xem ví dụ từ Argentina bên dưới).

Cũng như bất kỳ loại tài liệu giáo dục nào khác, việc tạo lập và cung cấp TNGDM phải chịu chi phí tài chính liên tục - việc cấp tài chính cho TNGDM có thể bắt đầu bằng các quỹ hạt giống và trợ cấp, nhưng phải có triển vọng dài hạn về tính bền vững về mặt tài chính. Việc tạo lập và tùy chỉnh các tài nguyên giáo dục chất lượng (mở hoặc đóng) có thể đòi hỏi nhiều kỹ năng và năng lực khác nhau, bao gồm thiết kế hướng dẫn, kinh nghiệm sư phạm và phát triển kỹ thuật. Trong nhiều trường hợp, những chi phí này được thanh toán thông qua mua sắm và hợp đồng trực tiếp của chính phủ.

Điều quan trọng là các chính phủ phải nỗ lực thiết lập một chiến lược gắn kết cho hệ sinh thái công cộng dành cho TNGDM. Có những trường hợp các dự án, sáng kiến và quan hệ đối tác tiềm năng có thể cung cấp những cách thức mới để cung cấp hỗ trợ tài chính bền vững cho các sáng kiến TNGDM. Những điều này đặc biệt quan trọng đối với các cơ sở nhưng cũng có thể được chính phủ áp dụng trong những trường hợp cụ thể. Điều này có thể được thực hiện bằng cách hỗ trợ phát triển hệ sinh thái TNGDM thương mại, hỗ trợ các doanh nghiệp địa phương và mới ra thị trường hoặc cung cấp các trợ

cấp để thành lập các sáng kiến phi lợi nhuận. Các mô hình này có thể áp dụng cho cả các chính phủ đang tìm kiếm quan hệ đối tác để duy trì các sáng kiến cụ thể và cho các cơ sở đang cố gắng xác định các mô hình bền vững phù hợp cho các dự án của họ.

Các chiến lược để phát triển nguồn tài trợ và nguồn lực bền vững bao gồm⁴:

- **Mua sắm mở:** Ở nhiều quốc gia trên thế giới, việc cung cấp tài liệu giáo dục chất lượng cao như sách giáo khoa, được chính phủ cấp vốn. Có các ví dụ ngày một gia tăng về các sáng kiến như vậy, chúng đòi hỏi các tài nguyên được sản xuất bằng các nguồn vốn đó phải săn sàng mở.
- **Mở với giá trị gia tăng:** Trong khi TNGDM thường được tạo ra ở định dạng kỹ thuật số, thì ở nhiều quốc gia, có nhu cầu và đòi hỏi rõ ràng đối với các tài nguyên sẵn sàng ở định dạng in, chẳng hạn như với các sách giáo khoa in cho các trường phổ thông. Trong một số trường hợp, điều này có liên quan đến sở thích của người học. Nhưng trong nhiều bối cảnh, tính sẵn có của tài liệu in là điều bắt buộc để cung cấp quyền truy cập tới các tài nguyên này (có thể do thiếu điện, cơ sở hạ tầng công nghệ thông tin hoặc để thúc đẩy khả năng tiếp cận và tính bền vững lâu dài của các tài nguyên). Việc cấp vốn và mua sắm có thể được cung cấp cho các nhóm hoặc cơ sở hiện có, hoặc được sử dụng để khởi xướng các dự án mới, dựa trên các nguyên tắc kinh doanh mở - chẳng hạn như yêu cầu cung cấp các tài nguyên mở/sẵn sàng miễn phí, nhưng cho phép thu hồi một số chi phí thông qua giá trị gia tăng. Các dịch vụ bao gồm phân tích và tích hợp phần mềm được làm cho sẵn sàng với một khoản phí. Trong một số trường hợp, có các dịch vụ dựa trên thuê bao được cung cấp với một khoản phí (theo tháng hoặc theo người dùng) do các cơ sở trả tiền. Mô hình giá trị gia tăng có thể khuyến khích và hỗ trợ các doanh nghiệp nhỏ và địa phương để bước vào thị trường bằng việc tạo lập và giám tuyển nội dung và cung cấp các dịch vụ có giá trị khác trên đỉnh của TNGDM gốc ban đầu hoặc đang tồn tại. Chính phủ hỗ trợ các doanh nghiệp làm việc trong mô hình ‘giá trị gia tăng’ có thể yêu cầu, ví dụ, các tài nguyên được làm cho sẵn sàng trong các kho công cộng sẵn sàng lâu dài.

---

4 For a more thorough review, see: Tlili, A., Nascimbeni, F., Burgos, D., Zhang, X., Huang, R., & Chang, T.-W. (2020). The evolution of sustainability models for Open Educational Resources: Insights from the literature and experts. Interactive Learning Environments, 1-16.

Bằng việc cung cấp các dịch vụ trên đỉnh của TNGDM, các doanh nghiệp hoặc tổ chức phi lợi nhuận cũng có thể sử dụng nguồn tiền thu được để cải thiện, sửa đổi và cập nhật TNGDM, không chỉ cung cấp con đường cho tính bền vững về mặt tài chính mà còn giảm sự phụ thuộc vào nguồn vốn cấp liên tục của chính phủ. Trong phổ thương mại, mô hình tương tự được áp dụng. Các cơ sở hoặc ngay cả các nhà sáng tạo nội dung (các tác giả) có thể trả tiền để làm cho nội dung của họ sẵn sàng mở. Đối với các chính phủ, mô hình này có thể áp dụng được khi cung cấp các trợ cấp và gói thầu công, nơi một điều kiện được thiết lập rằng tất cả các sản phẩm phải được làm cho sẵn sàng mở (như TNGDM).

- **Quan hệ đối tác và quyên góp:** Việc cấp vốn cho các dự án lớn cũng có thể diễn ra thông qua sự hỗ trợ của các tổ chức quỹ (Foundations), các cơ sở và nhóm tư nhân. Các quốc gia không cung cấp tính bền vững dài hạn về tài chính cho các dự án TNGDM. Các khoản tiền này được và nên được sử dụng để hỗ trợ các giai đoạn đầu của các dự án mới và sáng tạo, bao gồm cả những dự án do các cơ sở công thực hiện. Các tổ chức quỹ cung cấp các khoản tiền như vậy thường yêu cầu và kỳ vọng rằng các đề xuất và dự án đưa ra một mô hình bền vững và mức độ trưởng thành về mặt tài chính. Do đó, việc dựa vào các khoản trợ cấp và quyên góp để duy trì chính sách hoặc chiến lược TNGDM dài hạn là sai lầm. Các ưu đãi như vậy có thể được sử dụng để hỗ trợ các dự án đặc biệt mới và sáng tạo, và để cung cấp hỗ trợ ngắn hạn cho các sáng kiến đầy hứa hẹn và các chiến lược đặc biệt sáng tạo.

3.2 Thúc đẩy các mạng lưới hợp tác, bền vững

Trong khi hỗ trợ tài chính là điều cần thiết để thúc đẩy các sáng kiến TNGDM, tính bền vững của chúng cũng phụ thuộc vào việc liên tục tham gia với các mạng lưới các tác nhân và các bên liên quan. Một trong những lợi ích chính của TNGDM là nó cho phép các tài nguyên được trao đổi miễn phí và mở, điều có thể dẫn đến việc áp dụng, sử dụng và cải thiện rộng rãi hơn theo thời gian. Một lượng lớn người dùng và tác giả có thể dẫn đến việc cải thiện đáng kể các tài nguyên thông qua phản hồi nhất quán, việc phối lại và sử dụng lại. Hơn nữa, các mạng lưới các cơ sở và cơ quan có thể tối ưu hóa việc triển khai các chiến lược TNGDM bằng cách chia sẻ thời gian và chi phí, chẳng hạn

như những chi phí liên quan đến phát triển kỹ thuật hoặc lưu trữ tệp. Điều này sẽ đặc biệt được các chính phủ quan tâm, vì nó có thể tối ưu hóa việc sử dụng các quỹ công đã giải ngân: các nguồn lực được tạo ra thông qua việc cấp vốn ở một cấp hành chính (ví dụ, ở cấp liên bang hoặc một đơn vị hành chính cụ thể) sau đó có thể được áp dụng hoặc điều chỉnh để sử dụng ở các cấp hành chính khác (ví dụ, các tiểu bang cụ thể). Trong giáo dục đại học, có nhiều ví dụ về các hội đoàn hoặc mạng lưới hoạt động hợp tác để hưởng lợi từ TNGDM (ví dụ được cung cấp ở cuối phần này).

Các chính phủ và các nhà cấp vốn cũng có thể hỗ trợ nhiều loại hình tham gia và đồng sáng tạo lựa chọn thay thế hơn, chẳng hạn như hackathon, chạy nước rút để làm sạch hoặc trại hè. Đây là những sự kiện nơi mọi người cùng nhau tạo ra, tùy chỉnh hoặc sửa đổi nội dung. Chúng có thể diễn ra cả trên trực tuyến và trực tiếp. Chúng thường bắt đầu bằng một số hình thức xây dựng năng lực xung quanh khái niệm TNGDM - một kết quả tích cực tự thân.

Một yếu tố chính của việc thúc đẩy sự hợp tác và sáng tạo TNGDM cũng là xây dựng năng lực cho các nhà giáo dục, thủ thư và những người dùng và người sáng tạo TNGDM khác. Điều này được đề cập trong Lĩnh vực hành động 1 của Khuyến nghị nhưng đây là ưu tiên chính của Lĩnh vực hành động 4 và tính bền vững. Các nhà giáo dục/giảng viên, thủ thư và người học cần có kỹ năng về cách tìm kiếm và truy cập TNGDM, cách đánh giá TNGDM, cách ghi công cho TNGDM theo các loại giấy phép mở khác nhau và cách tùy chỉnh, phối lại và chia sẻ TNGDM.

Cấp phép

Khuyến nghị nêu rõ rằng TNGDM không chỉ cần có giấy phép mở (hoặc thuộc phạm vi công cộng) mà còn phải được cung cấp "miễn phí". Điều này đặc biệt quan trọng khi xem xét vai trò của chính phủ - các nguồn lực giáo dục được cấp vốn toàn bộ hoặc một phần bằng tiền công nên được cung cấp miễn phí cho công chúng. Ngoài ra, và đặc biệt quan trọng đối với các cơ sở, việc cung cấp các tài nguyên miễn phí cũng có thể được coi là một thành phần thiết yếu của tính bền vững của hệ sinh thái TNGDM. Trong những gì đã được thiết lập rõ ràng trong phong trào truy cập mở, các tài nguyên có sẵn miễn phí có nhiều khả năng hơn để được truy cập, được nhắc đến, được sử dụng và tiềm tàng khả năng được sửa lại và được phối lại.

Có nhiều giấy phép mở khác nhau để sử dụng cho TNGDM⁵. Chúng bao gồm các giấy phép cho nội dung giáo dục truyền thống hơn (ví dụ: video, sách giáo khoa và hình ảnh), nơi mà các giấy phép Creative Commons rất phổ biến. Nhiều loại giấy phép khác cũng được sử dụng cho nội dung giáo dục, bao gồm giấy phép được sử dụng cho trò chơi, phần mềm và mô phỏng. Một tập hợp nhỏ các giấy phép có liên quan đặc biệt đến TNGDM. Các giấy phép tiêu chuẩn giúp cả người sáng tạo và người dùng nội dung giao tiếp dễ dàng hơn bằng một ngôn ngữ chung. Việc áp dụng hoặc khuyến nghị một bộ các giấy phép hoặc một giấy phép duy nhất trong quá trình mua sắm giúp xác định rõ ràng các yêu cầu của chính phủ, cung cấp cho người sáng tạo nội dung và người dùng cuối hướng dẫn rõ ràng. Đảm bảo rằng các giấy phép này được dịch đúng sang ngôn ngữ địa phương và sử dụng thuật ngữ phù hợp với các chuẩn mực pháp lý của mỗi quốc gia là điều vô cùng quan trọng.

---

5 See <https://opendefinition.org/licenses/> and <https://creativecommons.org/about/cclicenses/>

4. Các ví dụ thực hành tốt

Tính bền vững và ‘cơ chế đại sứ’ TNGDM

Phối hợp cải thiện đội ngũ nhân sự giáo dục đại học – CAPES (Coordination for the Improvement of Higher Education Personnel) (Brazil)⁶: Kể từ năm 2016, sáng kiến này đã triển khai một loạt hành động toàn diện để triển khai chiến lược TNGDM cho Đại học Mở Brazil (UAB)⁷. UAB được thành lập như một hội đoàn gồm hơn 100 cơ sở giáo dục đại học công lập tại Brazil và được Bộ Giáo dục cấp vốn để cung cấp các khóa học giáo dục từ xa ở cấp độ đại học và sau đại học, chủ yếu hướng đến các nhà giáo dục. Để thay đổi cách thức sản xuất và chia sẻ nội dung tại UAB, một bảng câu hỏi quy mô lớn đã được sử dụng để hiểu quan điểm của tất cả các bên liên quan tham gia. CAPES đã tạo ra một khóa học trực tuyến về TNGDM⁸ và cung cấp cho những người tham gia tại các cơ sở khác nhau. Có một khóa học tiếp theo, với các hoạt động chuyên sâu hơn, được cung cấp cho những người đã vượt qua khóa học đầu tiên. Thông qua quá trình này, các giảng viên đại học và nhân viên kỹ thuật đã trở thành đại sứ TNGDM chính thức tại mọi vùng miền của đất nước. Một chính sách TNGDM đã được ban hành, yêu cầu tất cả các tài nguyên do những người nhận được hỗ trợ tài chính tạo ra như một phần hoạt động của họ tại UAB (giáo viên, gia sư, nhân viên hỗ trợ), phải được cấp phép mở.

Dự án OpenEdInfluencers tại Đại học Nelson Mandela (Nam Phi)⁹: Dự án này tập hợp những người tham gia lại với nhau để nâng cao nhận thức, quyền truy cập, áp dụng và tạo lập học tập mở và TNGDM trong trường đại học. Dự án bao gồm việc công nhận những người tham gia là đại sứ cho TNGDM.

Thúc đẩy các mạng lưới cộng tác

Barcamps OER¹⁰: Barcamps được khuyến nghị như một chiến lược để thúc đẩy nhận thức về TNGDM. Ở Đức, barcamps đã được tổ chức để cung cấp cơ hội cho các hoạt

---

6 <https://www.gov.br/capes/pt-br>

7 UAB; Universidade Aberta do Brasil

8 Now available to all: <https://cursos.aberta.org.br/>

9 <http://openedinfluencers.mandela.ac.za/>

10 <https://www.oercamp.de/about-oercamps-in-english/>

động hợp tác như việc tùy chỉnh các tài nguyên hiện có theo các giấy phép mở (sản xuất các tác phẩm phái sinh). Một ứng dụng đặc biệt thú vị của những ý tưởng này là thuộc về việc điều chỉnh các tài nguyên hiện có mà đối với nhiều tài nguyên là không phù hợp (bối cảnh, các nhóm tuổi) hoặc không thể tiếp cận (rào cản kỹ thuật, ngôn ngữ, v.v.) đối với các nhóm cụ thể.

Học viện Asuka (Nhật Bản)¹¹: Học viện này tuyển dụng các tình nguyện viên để dịch các tài liệu TNGDM từ các khóa học ban đầu chỉ có bằng tiếng Anh, giúp người nói tiếng Nhật có thể tiếp cận được.

Sử dụng quy công để sản xuất TNGDM

Cổng thông tin Educ.ar (Argentina)¹²: Cổng thông tin này, được Bộ Giáo dục Argentina cấp vốn toàn phần, cung cấp các tài nguyên gốc ban đầu và các đường liên kết được giám tuyển với sự lựa chọn lớn các TNGDM (kế hoạch bài học, khóa học và các tài liệu khác). Mặc dù luật không đề cập cụ thể đến TNGDM, nhưng luật chỉ rõ một cổng thông tin giáo dục và giao cho Educ.ar vai trò phát triển cổng thông tin này.

Mua sắm mở

Hỗ trợ điều chỉnh thương mại Cao đẳng cộng đồng và đào tạo nghề – TAACCCT (Trade Adjustment Assistance Community College and Career Training) (Hoa Kỳ)¹³: Chương trình này cung cấp vốn đáng kể từ chính phủ, yêu cầu các tài nguyên phải được xuất bản với một giấy phép mở trong kho lưu trữ của chính phủ.

Programa Nacional do Livro e do Material Didático – PNLD (Programa Nacional do Livro e do Material Didático) (Brazil)¹⁴: Đây là chương trình sách giáo khoa và tài nguyên giáo dục toàn quốc do liên bang cấp vốn, đã áp dụng việc cấp phép mở một phần. Đây là chính sách công hợp nhất tập trung vào sách giáo khoa in nhưng cũng mua sắm các tài nguyên giáo dục kỹ thuật số thông qua hoạt động mua sắm hàng năm. Các tài nguyên này, do các nhà xuất bản tham gia vào quá trình mua sắm sản xuất, được phân phối miễn phí cho giảng viên và người học ở mọi cấp giáo dục cơ bản.

---

11 <https://www.asuka-academv.com>

12 <https://www.educ.ar/>

13 <https://www.dol.gov/agencies/eta/skills-training-grants/community-colleges/educational-resources>

14 <https://www.gov.br/fnde/pt-br>

PNLD đã tiến một bước hướng tới tính mở bằng cách yêu cầu một phần của các tài nguyên (cụ thể là các tài nguyên kỹ thuật số dành cho giảng viên - bao gồm giáo án và tài liệu đa phương tiện), phải được cung cấp trên trực tuyến với các giấy phép mở. Sự thay đổi gia tăng dần này đối với một chương trình quy mô lớn đã không chỉ cho phép thực hiện những thay đổi trong cách chính phủ tiến hành mua sắm, mà còn thúc đẩy khu vực thương mại hiểu được các nhu cầu và khả năng của tính mở.

Nasjonal Digital Læringsarena (NLDA; Norwegian Digital Learning Arena)¹⁵: Được triển khai vào năm 2006, đây là một cổng thông tin TNGDM hướng tới cấp giáo dục trung học phổ thông. Cổng thông tin này nhận được 20% ngân sách sách giáo khoa quốc gia và trả về 70% số tiền này cho thị trường dưới hình thức đấu thầu công khai.

Mở với giá trị gia tăng

African Minds (Nam Phi)¹⁶: Nhà xuất bản sách phi lợi nhuận này cung cấp sách truy cập mở miễn phí, cũng có thể mua sách ở dạng in với một khoản phí.

Ediciones de la Terraza (Argentina)¹⁷: Tổ chức này sử dụng các mô hình cấp vốn nguồn đám đông (crowdfunding) để cung cấp các nguồn tài chính cần thiết để tạo ra các cuốn sách minh họa được cấp phép mở, được in và phân phối. Các phiên bản kỹ thuật số của sách sau đó được cung cấp miễn phí trên trực tuyến.

Quan hệ đối tác và quyên góp

OERu¹⁸: Nền tảng này cung cấp các khóa học mở và chứng chỉ vi mô thông qua mạng lưới các đối tác trên toàn thế giới và đã nhận được sự hỗ trợ của quỹ.

World Possible¹⁹ và Learning Equality²⁰: Cả hai nền tảng đều cung cấp quyền truy cập ngoại tuyến tới TNGDM trong các dự án ở các quốc gia trên khắp thế giới. Chúng được

---

15 Muller, F. J. (2021). Say no to reinventing the wheel: How other countries can build on the Norwegian model of state financed OER to create more inclusive upper secondary schools. *Open Praxis*, 13(2), 213-227.

16 <https://www.africanminds.co.za/books/>

17 <https://edicioneslaterraza.com.ar/>

18 <https://oeru.org/>

19 <https://worldpossible.org/>

20 <https://learningequality.org/>

Hướng dẫn triển khai Khuyến nghị Tài nguyên Giáo dục Mở. Lĩnh vực hành động 4: Nuôi dưỡng sự sáng tạo các mô hình bền vững cho Tài nguyên Giáo dục Mở và giám sát tiến độ

---

hỗ trợ một phần bởi các khoản trợ cấp và các khoản quyên góp từ các tổ chức khác nhau.

Để có thêm thông tin, vui lòng liên hệ:

OER Dynamic Coalition Communication and Information Sector

UNESCO Headquarters, Paris

Trang TNGDM của UNESCO tại:

<https://www.unesco.org/en/open-educational-resources>

Giữ liên lạc:

oerrecommendation@unesco.org

Open Educational Resources | UNESCO

[Home | UNESCO OER Dynamic Coalition Portal](#)

Ra nhập Liên minh Năng động TNGDM:

